

სახალსო ფურსოდი

კვირა, 2 ნოემბერი 1914 წ.

ჯარის კაცი ე. ჯაფარიძე (დაჭრილია) კურსის საავად-
მყოფოში ოპერაციას უკეთებენ.

გაზუფეთილი სენი

ღანა ოთხ მოჭეულზე.
(შემდეგი)

მ ო მ შ ა ე ა ა მ ო რ დ ა.

მიღრულად მორთული სასტუმრო ოთახი მარჯვენა კარები ღერ-
ფანში ვადის, მარცხენა-ვახტანგის ოთახში. პირდაპირ სასაბალო
ოთახი მოსჩანს.

ფარდის ახდის ღრის ოთახში მარინე და ძიძა არიან. მორცალებითა
და ჩუხად ლაპარაკობენ.

მარინე. ხომ არ გაულედიდა?

ძიძა. ჯერ არა.

მარინე. აბა, ჩუხად შეიხედ!

ძიძა. (კარებს ოდნავ გამოღებს და ერთბაშად მიხურავს). გა-
ულედიდა. ჩაფიქრებული წევს გულ-ალმა და ჭერს შესცქერის.

მარინე (მწუხარებით) რა გქვია, ღმერთმანი, რა გქვია!
(შეშობის ივანი).

ივანე. სახლში არ დახვდა. მიველი სოფელი მოვარბინენ ბიჭ-
სა, მაგრამ ვერსად უნახავს. ღღესაც ესე დარჩეს და ხვალ უსათუ-
ოდ გაუმართავ.

მარინე. რა უნდებოდა, ღმერთმანი! ახლა მევაზე უნდა ვაი-
ანხლოს გულ. როცა კაცს უნდა, სწორედ მაშინ დიკარებ 3 ხოლ-
მე. ზალს უთხარი, ის მაინც მოასუფთავს, რაც არის. სტრ... ს, მგო-
ნია, ფეხი აქვს მოტეხილი, გააკეთოს.

ივანე. იმას კი გააკეთებს, მაგრამ ახალი სტულო მინდოდა გა-
მეზარო. რიანს იმ ცაცხვის ქვეშ უყვარს ყოფნა, ბარე კარვად გა-
ცემართი. ხომ არ ამდგარა?

მარინე. ვიცი.

ივანე. რას ამბობს?

მარინე. არფერსა. არის თავისთვის. ვერ გამიბედიდა, კვითხო,
ვაი თუ ძიაბან გაჯავრდეს.

ივანე. ძიძა! შენ მაინც გამოვალაპარაკე როგორმე. შენი ხათრი
აქვს, იწუნება არ დავიშალის და გამოგიტყდეს.

ძიძა. რა გქვია, გენაცვა, რომდენჯერმე ვეცადე ლაპარაკი ჩა-
მოგვება, მაგრამ დამითხოვა. დიდი დარდი უნდა აწუხებდეს. გამი-

* იხ. სურათებიანი დამატება № 2.

ჯავრდებით, ბატონო, მაგრამ, ღმერთმანი, კარგი იქნება, ავი-
თხვინოთ.

ივანე (ხელს ჩაიჭნეს!) ეჰ, ნეტავი შენა, საქმე გამოვლევი-
ახლა მე გაგვინეს!

მარინე. ხო და რა არის, რომ ვაკითხვინით? ვახტანგს ნურც
კი გავაგვიბინებო.

ივანე. კარგი ერთი, ღელა-კაცი, ნუ სულელობ.

მარინე. შენ სულ გრეე იცი და აკი იმიტომაც მოვდის კარ-
გად საქმე.

ივანე. კარგი, კარგი, გეყოფა!

მარინე. გეყოფა! მე კი არ ვიცი.

ძიძა. ამ ათი წლის წინად ჩემი მახვილი სწორედ ესე იყო და..
ივანე. მიუთავაზან თუ წაივინე, იმიტომ არა ფშიტა უხებთი.

ძიძა. ახლა რა ვუყოთ, გენაცვა. ყველა სიკვდილის შეიღრი
ვართ. მაშინ კი უშველს ხატმა, იმისი მაღლი იყოს უწუნე ამ ოჯა-
ხისა (პირ-ჯვარს მიწრის).

(შეშობის ვახტანგი). საშინაო ტანი! .. აი ავიდა. საეულო აწეული
აქვს, ხელები ჯიბეებში უწევია. ადევ ტანშია დახარლი. ფერ-მკრთა-
ლია, მაგრამ სახის ლამაზი გამომეტყველება აქვს.

ვახტანგი. რომელი სათია?

მარინე. ცხრა საათი უნდა იყოს, შვილი!

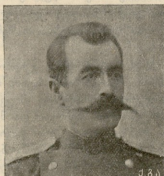
ივანე. (დუნდაში გაიხედვას) ერთაა, ავტრ მზე საით გადა-
სული! ცხრაზე მეტი უნდა იყოს. ხელის ფშვნეთით შვილს მიუხა-
ლვდება, თითქოს რილაკის თქვა უნდაო, მაგრამ აღარაფერს გე-
ყვის, შეხედვას და გაბრუნდება.

ვახტანგი. (მამას ამ გამომეტყველებს შეაშინებს, თვალს გააყო-
ლებს და შერე დიდებ მიუბრუნდება) რას გაშტერებულაბო? თით-
ქოს ყველას სიტყვა ყელში გასხვრითო. რა გაშტერებული მიტყვრით
ყველი? რა მოზღმა მამწინეთ რამეს თუ რა არის? უნე ჩალის გა-
ჩუმებულმა, ძიძა, დანაშაუვისათ თავი რას ჩავიღწრა?

ძიძა. მოკრძალებითა რა გქვია, შვილი, ყოველთვის ერთნიარ
გუნებაზე ხომ ვერ იქნება აღამინი?

ჯარის კაცი სიმონ ცაგარელი (დაჭრილია).

პოლკ. თავ. კონსტანტინე
ვანაძე. (მოკლულია).

პოლკ. თავ. ი. თუშინ-
ფელი (დაჭრილია).

ცეცხლი ქართულ თეატრში

დამწვარ თეატრის ტ. თვ. ა. წ. ქარვასლის ნანგრევები ბაღის მხრივ.

ვახტანგი. არჩილებივით დიდხარ, თვალბში შემოძკერით, თითქოს გინდათ ჩემი დაფარული ახრები ვაგიოთ. ნუკაც კი, პატარა ნუცა, რომელიც ჯერ ისევ ტრინებით უნდა ერთობოდეს, ჩემს დანახვაზე ჰკითხება და მუხლებს. არაჩვეულებრივს რასა ჰხედს ჩემში?

მარიე. (აღრესით). გი არა ჰკითხება, მოკრძალებს აქვს შენი. ან რა ვასაკვირვებია, ჩვენც ერთთავად თვალბში შემოძკეროდით. შენს მეტი ვილა გვაქვს, შეილო? შენ შემოგხარით, შენით ვეუღლდებლობით. ნუ გვიწყენ, შეილო, ნუ დასძრახავ მშობლობურ სიყვარულს დედისას, რომელიც შენს მხესა ღუცულობს. რომ იცოდე, შეილო, რაოდენი ცეცხლი ტრიალებს ამ გულში, როდესაც ასე დალონებულსა გხედავ, რომ იცოდე, როგორ იტანჯება დღის გული, მაშინ ვერც აღარ იტყობი, მაშინ უფრო მეტსა და უკეთესს სასუნუნებელ სიტყვას გამოისყვინდი.

ვახტანგი. მაშ, ვერც ისევ მე უნდა განვფიქროთ, მევე უნდა ვიხრებოთ თქვენს დასაშვებდნობად, თუმცა ვფიქრობ და ვერ ვამიგია, რა ვაკეთე სასუნუნებელი. მგლოვიარენი ხომ არა ხართ? ან იქნება სიღინძვე ლეშის სწინ მგლით და, სხვას რომ ველარაფერს ახერხებთ, უარსებითი დამხმავით თავისა. რა ვაკეთე სასუნუნებელი? რა ვაფუქებთ?

ივანე. რატომაც არა გვაქვს სასუნუნებელი, შეილო! აბა ჩაუფიქრე შენს საქციელსა. ერთი ცერია რაც მოხვედდი და ჯერსახლში შენგან ტრბილი სიტყვა არავის ვაუცხონია. ვანა ეგეთი ვაგზავნით აქედან, ვანა მეც იმედებით ვაგისტუმრეთი შორეულ ქვეყანაში? შეილო! მშობლები ვართ, - გული გეტყვია. შენი მუხუბარება ჩვენი მუხუბარება, შენი სიხარული — ჩვენი სიხარული. ნუ გიკვირს, თუ დაკვილიდი გული შობილას ჰქენესის და სტორის, ნუ გიკვირს, თუ ტრბილიანი თვლი დღე-მამისა თავის პირშივე ვერა შორდება და იმხანად ტრბილსა და აღფრისან სიტყვას მოვიღოს. მაშ, რაღამ ვაბაბროს მშობლის გული სიმტრეში, მაშ რაღამ დარჩეს სასუნუნებელი, თუ არა შეილების აღფრისა და ბედნიერება. შეილო! გვიხიხარი, რა ვაწუხებ? იქნება მოვახრბოთ და ეძლიათ მიხეზი შენი მუხუბარებისა?

მარიე. ისეთი რა უნდა იყოს, რომ დედის მოსიყვარულ გულს ვერა სძლიოს. სიტყვი შეილო! მაშ ვიღას უნდა ვაუბრაო შენი დარღობი, თუ არა მშობლებს?

ვახტანგი. მე სითქმელი არაფერი მაქვს. თქვენ უნდა გკითხოს აღმინა, რას წუწუნებთ, რას დამხმავით ყვავებებით? იციო, აი ხელსა თქვენი სახე ვის მაგინებს? კვირისუღლებს, რომლებიც მიცვალებულს მისდებენ. აი ხელსა დედა, სარკეში რომ შეიხიდი და შენი თვალბის განამეტყველებს დაინახო, ტანში ჰრუნატული დაიგეოს. თქვენ რომ გიკვირით, მეც ტრუნატული მივლის. ასე ვერინია კუბოში ვეწვარ და იქიდან შევეყურებ აღმინას, რომლებიც მტრის მუხუბარებისაგან სახე ვეშლია, პიროსახე ვაღსესია და ვაღსესილი პიროსახეზე ნაკვირბალებით და მოსჩანს ორი დიდი თვალი, სასეკ კაენშინა და მუხუბარბითა.

მარიე. (შეზინებელი) რას ამბობ, შეილო! რად გიტრიალებს თავში ეგეთი ახრები?

ვახტანგი. რა გინდა მავითი სიტყვა? ხომ არა გგონია, სიყვდილისა მეშინიან და იმითმა გზოდავ? არა, მე სიყვდილისა არ მეშინიან. მე თქვენი გეშინიან. მეშინიან მავ შეგყრთალი და ნაღვლიანი თვალბისა. მეღამ ნაღვლიანად მომჩრებიო არა, შიშის მომგვრელი თვალი და რაულსა მტყობიება. თქვენ თითონ მიაძახებთ, რას მეკითხება თქვენი თვალბი, რა უნდათ ჩვენა, რა პასუხს ელიან?

ივანე. შეილო! რათა ჰქოლავ, რად იმყოფავ გულს? არაფერს არა ვთხოვლობთ შენგან, ბედნიერების მტყასა გვინდა წამილად დაგელო, გვიწინა გვიგულლო. (განკალებულის ხმით) თუ ესეც დანაშაულობაა, იყოს ნება შენი, თვალბოც არ დაგვანახებები. ოღონდ შენა ვუკვადე კარგად, და ეს ოხერი და ტრალი თავი სადაც უნდა შენა დაგელო. (გაღიღ).

(პაუზა).

ვახტანგი. (აღღებელი ლაღის ოთახში). ოღონდ შენა გვეყანდე კარგად! მშ! რა აღვილი სათქმელი! (უცხად მიფრუნდება ძინძას, აღღებებით). რას მომჩრებიოხარ ჯოჯობების მოციქულებით? (მიუხალღება და თვალბში ჩაშტერდება). მიხიხარი, რასა ფიქრობ? გივი გგონიარ? გეუცხები სინიღის გივი არა ვარ, თუმცა, თქვენი შემსურე, აღვილად შეიძლება ვაგივადეს აღმინანი. არც მიცვალებული ვარ, რომ დამიტორი და ცრუ მუხუბარებით დანიხოყო პირა-სახე. მაშ რას დაღერებლობარ? რას დაღონებლობარ, თითქოს მიცვალებულის ოთახში შეუყვანიათ.

იძია. შეილო! ვანა მარტო მიცვალებულს შეფიქრან მუხუბარებაში ჩავგდოს აღმინანი? ჩემი ძუძუთი ხარ გამოზრდილი; აი ამ მარჯვენას უტარებინარ. შენს ხელბს, პატარა, ფნტროშა ხელბს რანდნჯავრ დაუწუქნია კავები. მოიტა, მომიეცე ეს ხელბი (ხელს წააღებს), დეც ისევ ამ ხელბმა დამიხეტოს თვალბი, ვიდრე ასეთი სიტყვები გაიგონოს ჩემმა ყურმა. (ცრემლ-პირეული ხელზე ჰკოცნის).

ვახტანგი. (აღღებელი) ძიძა, ჩემი ძიძა! მაპატიე მე უფურესს (ძიძას გულში ჩაიკრავს და ჰკოცნის) ხომ იცი, როგორ მიყვარხარ, ხომ იცი, როგორა პატივს გეცემ.

იძია. (ცრემლებს მოიწუნებს) შენი თავი გიყვარდეს, შეილო! შენ თავს ეცი პატივი. მე წამაგვალ ვარ, შენ მომავალი. ნუ იმწარბე წუთი-სთუდღას, იგი ისევ მწარეა.

(გარედან ნუცას მხარული სიმღერა ისმის).

ავერ ნუცაც მოიღს ტ თან მოაქვს სიზიარულე. შუბლი გაისინ, შეილო, წუთისუღლებს ნუ იმწარბე, იგი ისევ მწარეა (მოიხობრებს და გაეა).

(პაუზა).

ნუცა (სიმღერის შემოდის. კარგზე გაჩრდება): ისევ დაღონებელი ხარ! გარედ სიზიარულეა, კაშკაშა მუსს მთლი თაიხი ძილ-ლოვე მოყურებთ, რომ ქვეყანა გათათოს და სიციქულე ფინომობლოს. თქვენ რაღას დაღონებლობარ? (ვახტანგს ძამიავ! აბა, ჩემთან ახლო მოდი!

